

рядом факторів, головними з яких може бути нехтування процесом ефективного формування витрат.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Головного управління статистики Хмельницької області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.km.ukrstat.gov.ua>.
2. Бугрім О.Ю. Витрати промислових підприємств на впровадження системи управління якістю продукції / О.Ю. Бугрім // Держава та регіони. Серія: Економіка і підприємництво. – 2011. – №2. – С. 129-134.

Карпець Сергій
магістр

Науковий керівник: Семенець І.В., к.е.н., доцент
Подільський державний аграрно-технічний університет
м. Кам'янець-Подільський, Україна

ОСНОВНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ І КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ

Заробітна плата – основне джерело доходу робітників і службовців, з її допомогою здійснюється контроль за мірою праці і споживання, вона використовується як найважливіший економічний важіль управління економікою.

Оскільки джерелом виплати заробітної платні є національний дохід, то величина фонду заробітної плати трудового колективу, кожного робітника повинна бути поставлена у пряму залежність від досягнутих кінцевих результатів. Планування заробітної платні повинно забезпечити ріст обсягу продукції, що виробляється, підвищення ефективності виробництва та його конкурентоспроможності, підвищення матеріального стану працівників [1].

Заробітна плата як категорія ринкової економіки, по-перше, узгоджує інтереси виробництва з зацікавленістю працюючих в результатах праці; по-друге, стимулює продуктивність праці; по-третє, спонукає підвищення кваліфікації працюючих; по-четверте, вказує на необхідність поліпшення умов праці; по-п'яте, забезпечує обсяг необхідних життєвих благ, які працівник має отримати в обмін на свою працю.

Економічні, правові та організаційні засади оплати праці визначаються Кодексом законів про працю України (основний законодавчий акт) [3]; Закон України «Про оплату праці» [2].

Основними завданнями обліку праці та її оплати є:

1. Виявлення резервів для підвищення продуктивності праці.
2. Контроль за своєчасністю і правильністю нарахування оплати праці

кожному працівнику та виплата її у встановлені строки.

3. Забезпечення правильності розподілу сум оплати праці за напрямками витрат і включення їх у виробничу собівартість.

4. Правильне і своєчасне здійснення утримань з оплати праці.

5. Контроль за правильністю відображення в обліку нарахувань та утримань з оплати праці кожного працівника.

6. Контроль за цільовим використанням фонду оплати праці.

7. Забезпечення правильної організації ведення синтетичного та аналітичного обліку розрахунків по оплаті праці.

Контроль у сфері праці означає систему заходів зі збору інформації, її аналізу й оцінки на цій основі ефективності діяльності підприємства з організації праці та її оплати. Контроль розрахунків з оплати праці забезпечує дотримання підприємством чинного законодавства з оплати праці та правильність відображення господарських операцій в обліку.

Внутрішній контроль праці та її оплати повинен здійснюватися у кілька етапів: підготовчий, що включає розробку підходів до проведення перевірки; збирання інформації; аналізу й обробки інформації та оцінки ефективності перевірки. Під час контролю вивчають і досліджують форму і систему організації оплати праці, тому що в умовах ринкової економіки система оплати праці залежить не тільки від результатів роботи працівників підприємства, але й від ефективності діяльності його виробничих підрозділів [4].

У нових умовах ринкової економіки значно змінилися процедури контролю і ревізії. На сьогодні фонд оплати праці і трудові ресурси не є плановими, кожне підприємство самостійно визначає кількісний склад та суму витрат на оплату праці. Але при цьому обов'язково враховують можливості підприємства у виділенні певної суми коштів на оплату праці.

Необхідність удосконалення розрахунків з оплати праці виходить з негативної динаміки порушення цивільних та господарських справ за розрахунками з оплати праці в Україні за останні декілька років.

Отже, облік виплат працівникам є досить складною топологічною ділянкою бухгалтерського обліку, яка вимагає досить ретельного організаційного забезпечення і, насамперед, кадрового та інформаційного.

Список використаних джерел

1. Моржинов В. Роль заробітної платні в регулюванні зайнятості [Текст] / В. Моржинов // Економіка України – 2001. – 2001. – №2. – с.33-39.

2. Про оплату праці [Електронний ресурс]: закон України від 24.03.95 р. № 108/95-ВР, із змінами і доповненнями. – Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. – Законодавство України.

3. Кодекс законів про працю України у редакції Закону України № 357/96-ВР від 10.09.96 р. із змінами і доповненнями, внесеними Законами України № 1703-IV від 11 травня 2004 р. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>. – Законодавство України.

4. Бурденко І.М. Виплати працівникам: облік, аудит і автоматизація [Текст] / І. М. Бурденко, О. В. Кравченко, О. В. Шипунова – Суми : Університетська книга. – 2009. – 283 с. – ISBN 978-966-680-410-8.